

Z A K O N

O MUZEJSKOJ DELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja muzejske delatnosti, njena struktura i organizacija, uređenje i delokrug rada muzeja, način zaštite, korišćenja i obrade muzejske građe i vođenje muzejske dokumentacije i druga pitanja od značaja za obavljanje muzejske delatnosti.

Član 2.

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Član 3.

Naziv muzeja određuje se osnivačkim aktom i statutom i mora sadržati reč „muzej”.

Za upotrebu reči „muzej” u nazivu drugih pravnih lica i preduzetnika, potrebna je saglasnost ministarstva nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministarstvo ceni, s obzirom na ciljeve i značaj drugog pravnog lica, odnosno delatnosti, da li to pravno lice i preduzetnik može u svom nazivu imati reč „muzej”.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na galerije.

Opšti interes

Član 4.

Pokretna kulturna dobra – muzejski predmeti i registrovani elementi nematerijalnog kulturnog nasleđa su dobra od opšteg interesa za Republiku Srbiju koja uživaju posebnu zaštitu utvrđenu zakonom.

Delatnost zaštite muzejske građe i nematerijalnog kulturnog nasleđa je od opšteg interesa za Republiku Srbiju.

Muzejski predmeti na kojima postoji pravo javne svojine je u svojini Republike Srbije, u skladu sa zakonom.

Sredstva za zaštitu i čuvanje muzejske građe u javnoj svojini, kao i delatnost koju obavljaju muzeji čiji je osnivač Republika Srbija, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

Ciljevi zaštite

Član 5.

Ciljevi zaštite muzejske građe jesu:

1) očuvanje kroz istraživanje, otkrivanje, prikupljanje, dokumentovanje, preduzimanje mera zaštite, sprečavanje štetnih uticaja i obezbeđivanje odgovarajućih uslova za čuvanje;

2) proučavanje, vrednovanje, predstavljanje, tumačenje i edukacija javnosti;

3) razvoj muzejske delatnosti kroz upravljanje i korišćenje muzejske građe u zadovoljavanju kulturnih, naučnih i obrazovnih potreba pojedinca i društva;

4) očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa kroz saradnju sa zajednicama;

5) podsticanje i podrška unapređenju saradnje muzeja u okviru mreže muzeja;

6) preduzimanje mera u cilju sprečavanja protivpravnog postupanja sa muzejskom građom.

Termini i definicije

Član 6.

Termini upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) Muzejska delatnost je javna delatnost zaštite muzejske građe i nematerijalnog kulturnog nasleđa od opšteg interesa za Republiku Srbiju koja podrazumeva stručni i naučni rad na istraživanju, prikupljanju, evidentiranju, sabiranju, dokumentacionoj obradi, očuvanju, konzervaciji, restauraciji, čuvanju, izlaganju, tumačenju, prezentaciji i digitalizaciji civilizacijskih i kulturnih materijalnih, nematerijalnih i prirodnih dobara u fizičkom i digitalnom obliku u cilju proučavanja, edukacije, uživanja i razvoja društva;

2) Muzejsku građu čine muzejski predmeti, predmeti ili grupe predmeta koji samostalno ili zajednički imaju posebna svojstva od značaja za upoznavanje društvenog, istorijskog, umetničkog, kulturnog, naučnog i tehničkog razvoja, prirode i njenog razvoja, bez obzira da li se nalaze u muzejima organizovani u odgovarajuće zbirke ili izvan njih;

3) Muzejski predmet je pokretno kulturno dobro koje je upisano u Inventarnu knjigu i sistematizovano u muzejsku zbirku;

4) Nematerijalno kulturno nasleđe označava prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i, u pojedinim slučajevima, pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa;

5) Dobro koje uživa prethodnu zaštitu je predmet za koji se pretpostavlja da ima svojstva kulturnog dobra i koje uživa zaštitu, u skladu sa zakonom;

6) Muzejska zbirka je skup stručno obrađenih i inventarisanih muzejskih predmeta sistematizovanih po kulturnim, prirodnim, istorijskim, naučnim i umetničkim vrednostima u muzejsku zbirku;

7) Studijska zbirka je deo muzejske građe namenjen stručnom i naučnom istraživanju i proučavanju;

8) Zbirka je skup srodnih predmeta koji uživaju zaštitu, u javnoj ili privatnoj svojini van muzeja;

9) Muzej je ustanova ili drugo pravno lice ili preduzetnik koje obavlja muzejsku delatnost, u skladu sa zakonom;

10) Javni muzej je ustanova zaštite pokretnih kulturnih dobara – muzejske građe i registrovanih elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa osnovana sredstvima u javnoj svojini, koja obavlja muzejsku delatnost u skladu sa zakonom;

11) Privatni muzej je muzej koji osniva domaće ili strano fizičko ili pravno lice ili preduzetnik, koji obavlja muzejsku delatnost u skladu sa zakonom;

12) Muzej zajednice je muzej koji se osniva u cilju identifikovanja, očuvanja i promocije specifičnosti lokalnih materijalnih i nematerijalnih sadržaja i koji obavljaju muzejsku delatnost u skladu sa zakonom;

13) Muzej kompleksnog tipa se bavi zaštitom muzejske građe u okviru tri ili više raznorodnih muzejskih zbirki prema vrstama muzejske građe;

14) Specijalizovani muzej se bavi zaštitom muzejske građe u okviru istorodnih muzejskih zbirki prema vrstama muzejske građe;

15) Muzej u sastavu sprovodi muzejsku delatnost u okviru drugog pravnog lica, u skladu sa zakonom;

16) Centralna ustanova je Narodni muzej Srbije;

17) Matični muzej je javni muzej koji obavlja poslove matične muzejske delatnosti, kroz stručno delovanje, za određene vrste muzejske građe i osobenosti u vršenju muzejske delatnosti;

18) Teritorijalno nadležni muzej je javni muzej koji poslove nadležnosti obavljanja muzejske delatnosti sprovodi na određenoj teritoriji;

19) Galerija je specijalizovani muzej koja poseduje najmanje jednu sopstvenu zbirku i obavlja muzejsku delatnost u skladu sa zakonom;

20) Izložbena galerija je pravno lice koje se bavi prezentacijom muzejske građe u skladu sa zakonom;

21) Muzejska dokumentacija je sistematski izrađen, prikupljen, organizovan i pohranjen skup podataka nastala tokom procesa stručne obrade, zaštite i prezentacije muzejskih predmeta koji svedoče o njihovom nastanku, svojstvima, istorijatu, sticanju, merama tehničke zaštite i prati sve promene od ulaska predmeta u muzej;

22) Centralni registar je registar pokretnih kulturnih dobara – muzejskih predmeta za teritoriju Republike Srbije;

23) Knjiga ulaza je evidencija svakog pojedinačnog predmeta koji po različitim osnovama, privremeno ili trajno, ulazi u muzej radi pregleda, kategorisanja i utvrđivanja mera zaštita;

24) Inventarna knjiga je spisak muzejskih predmeta za svaku pojedinačnu zbirku;

25) Inventarni karton je obrazac u koji se unose podaci o muzejskom predmetu shodno vrsti muzejske građe;

26) Revizija muzejskih zbirki je postupak kojim se utvrđuje broj i stanje muzejske zbirke, muzejske dokumentacije, uslovi čuvanja i mera zaštite;

27) Kategorizacija je postupak vrednovanja muzejske građe prema njihovom značaju;

28) Digitalizacija je prevođenje podataka o muzejskoj građi iz analogne u digitalnu formu;

29) Preventivna konzervacija predstavlja sistem mera za obezbeđivanje uslova za čuvanje, rukovanje, izlaganje, pakovanje i transport muzejskih predmeta kojima se svi rizici po muzejske predmete svode na minimum;

30) Konzervacija muzejske građe je niz interventnih tehnika kojima se postiže hemijska i fizička stabilizacija, odnosno kojima se usporava, zaustavlja, umanjuje ili eliminiše dejstvo uzročnika propadanja muzejske građe;

31) Restauracija muzejske građe je niz postupaka čijim se delovanjem oštećena muzejska građa vraća u poznato stanje u odnosu na originalno.

II. MUZEJSKA DELATNOST I MUZEJSKA GRAĐA

Muzejska delatnost

Član 7.

Muzejska delatnost je javna delatnost zaštite muzejske građe i nematerijalnog kulturnog nasleđa od opšteg interesa za Republiku Srbiju koja podrazumeva stručni i naučni rad na istraživanju, prikupljanju, evidentiranju, sabiranju, dokumentacionoj obradi, očuvanju, konzervaciji, restauraciji, čuvanju, izlaganju, tumačenju, prezentaciji i digitalizaciji civilizacijskih i kulturnih materijalnih, nematerijalnih i prirodnih dobara u fizičkom i digitalnom obliku u cilju proučavanja, edukacije, uživanja i razvoja društva.

Muzejska delatnost sprovodi se u skladu sa međunarodno prihvaćenim dokumentima i profesionalnim standardima prepoznatim u Statutu Međunarodnog saveta za muzeje (ICOM) i Kodeksu profesionalne etike ICOM, kao i ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

Zaštita elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa sprovodi se u skladu sa ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

Na pitanja u oblasti muzejske delatnosti koja nisu drugačije uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara.

Član 8.

Muzejsku delatnost obavljaju:

- 1) muzeji,
- 2) galerije

(u daljem tekstu: muzej).

Muzejska delatnost može se obavljati samostalno ili u okviru drugih pravnih lica i preduzetnika, upisanih u sudski ili drugi registar u skladu sa zakonom.

Član 9.

Obavljanje muzejske delatnosti obuhvata:

- 1) otkrivanje, prikupljanje, dokumentovanje i obradu muzejske građe;
- 2) istraživanje, proučavanje i vrednovanje muzejske građe i elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa i muzejske dokumentacije;
- 3) utvrđivanje pokretnih kulturnih dobara - muzejskih predmet i registrovanje elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 4) utvrđivanje dobara pod prethodnom zaštitom i vođenje evidencije o dobrima pod prethodnom zaštitom;
- 5) čuvanje, održavanje i korišćenje muzejske građe i muzejske dokumentacije;
- 6) predlaganje, utvrđivanje, sprovođenje i praćenje sprovođenja mera zaštite muzejske građe i elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 7) korišćenje muzejske građe i registrovanih elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa u promovisanju kroz izlaganje, publikacije, predavanja, edukativno-prosvetni rad i na druge načine;

8) vođenje propisane dokumentacije o muzejskoj građi, zbirkama, muzejskim aktivnostima i registrovanim elementima nematerijalnog kulturnog nasleđa;

9) organizaciju i realizaciju stalne postavke i povremenih izložbi;

10) organizaciju i realizaciju umetničkih i kulturnih događaja u okviru delokruga rada;

11) pripremu, publikovanje i prodaju muzejskih izdanja i pratećeg sadržaja vezanih za delatnost;

12) sprovođenje digitalizacije muzejske građe, muzejske dokumentacije i registrovanih elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa;

13) pružanje stručne pomoći vlasnicima i držaocima muzejske građe;

14) pružanje podrške i stručne pomoći za očuvanje nematerijalnog kulturnog nasleđa kroz saradnju sa zajednicama koje ga baštine;

15) reviziju muzejske građe i dostavljanje izveštaja osnivaču;

16) procenu kulturno-umetničke, istorijske i naučne vrednosti muzejske građe za potrebe evidentiranja i osiguranja;

17) izradu stručnih mišljenja i elaborata o muzejskoj građi, zbirkama o kojima se staraju, kao i muzejskoj građi drugih fizičkih i pravnih lica i elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa;

18) organizaciju i realizaciju izrade i prodaje suvenira i drugih promotivnih materijala;

19) druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Dokumentacija iz stava 1. tačka 8) ovog člana, koji se vode u svrhu obavljanja muzejske delatnosti, koja sadrži podatke o ličnosti čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Muzejska građa

Član 10.

Muzejsku građu čine muzejski predmeti, predmeti ili grupe predmeta koji samostalno ili zajednički imaju posebna svojstva od značaja za upoznavanje društvenog, istorijskog, umetničkog, kulturnog, naučnog i tehničkog razvoja, prirode i njenog razvoja, bez obzira da li se nalaze u muzejima organizovani u odgovarajuće zbirke ili izvan njih.

Muzejska građa zaštićena je zakonom bez obzira na to u čijem je vlasništvu ili posedu, odnosno kod koga se nalazi.

Akt o utvrđivanju muzejskih predmeta

Član 11.

Muzejski predmeti se utvrđuju aktom koji donosi javni muzej, u skladu sa zakonom.

Muzejski predmeti koji se nalaze u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica utvrđuju se aktom koji donose centralna ustanova, matični muzej ili teritorijalno nadležni muzej.

Na sadržinu akta o utvrđivanju primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara.

Nematerijalno kulturno nasleđe

Član 12.

Na postupak i način upisa elemenata nematerijalnog kulturnog nasleđa u registar nematerijalnog kulturnog nasleđa primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Dobra pod prethodnom zaštitom

Član 13.

Na pitanje zaštite dobara koja uživaju prethodnu zaštitu primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara.

Kategorizacija muzejske građe

Član 14.

Muzejska građa u zavisnosti od svog značaja, razvrstava se u kategorije: kulturno dobro, kulturno dobro od velikog značaja i kulturno dobro od izuzetnog značaja.

Utvrđivanje muzejske građe za kulturno dobro, kulturno dobro od velikog značaja i kulturno dobro od izuzetnog značaja uređuje se zakonom kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara.

Mere zaštite muzejske građe

Član 15.

Muzej sprovodi stručne i tehničke mere zaštite muzejske građe.

Mere zaštite muzejske građe podrazumevaju: preventivnu konzervaciju, konzervaciju i restauraciju, dokumentaciju i digitalizaciju.

Član 16.

Preventivna konzervacija sprovodi se u muzejima, kod vlasnika i držaoca muzejske građe.

Bliže uslove i način sprovođenja preventivne konzervacije propisuje centralna ustanova.

Član 17.

Muzejska dokumentacija uživa zaštitu u skladu sa zakonom.

Sadržaj i način vođenja dokumentacije o muzejskoj građi propisuje ministar nadležan za kulturu (u daljem tekstu: ministar).

Član 18.

Muzej kao meru zaštite digitalizuje podatke o muzejskoj građi u cilju njenog dokumentovanja, korišćenja u okviru informacionog sistema, kao i radi pretraživanja i korišćenja.

Digitalizacija muzejske građe vrši se u skladu sa propisima kojima se propisuje postupak digitalizacije kulturnog nasleđa.

Član 19.

Konzervacija i restauracija muzejske građe se izvodi u javnim muzejima u kojima se od strane muzejskih stručnjaka sprovode konzervatorsko-restauratorski radovi na muzejskoj građi, u zavisnosti od vrste muzejske građe, stepena i uzroka oštećenja.

Izuzetno, konzervaciju i restauraciju muzejske građe van muzeja iz stava 1. ovog člana mogu obavljati i lica sa položenim stručnim ispitom i u uslovima koji obezbeđuju primenu mera zaštite, u skladu sa zakonom.

Konzervacija i restauracija kulturnih dobara od velikog značaja i kulturnih dobara od izuzetnog značaja može se obavljati samo u javnim muzejima u kojima se od strane muzejskih stručnjaka sprovode konzervatorsko-restauratorski radovi na muzejskoj građi, u zavisnosti od vrste muzejske građe, stepena i uzroka oštećenja.

Član 20.

Muzej je dužan da izradi plan zaštite i spasavanja muzejske građe u vanrednim situacijama, sa posebnim merama za kulturna dobra od izuzetnog značaja.

Plan zaštite i spasavanja muzejske građe u vanrednim situacijama izrađuje se u skladu sa posebnim propisima.

Prava i obaveze vlasnika i držaoca muzejske građe i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu

Prava vlasnika i držaoca

Član 21.

Vlasnik odnosno držalac muzejske građe i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu ima pravo:

- 1) da ih koristi na način koji je u skladu s odredbama zakona i merama utvrđenim na osnovu zakona;
- 2) na stručnu pomoć;
- 3) na finansijsku pomoć za održavanje i sprovođenje konzervatorskih mera, po prethodno pribavljenom obrazloženom stručnom mišljenju matičnog muzeja, u skladu sa zakonom;
- 4) na pravičnu naknadu u slučaju zabrane korišćenja ili ograničenja korišćenja;
- 5) na naknadu štete koju trpi usled mere kojom je obezbeđena dostupnost javnosti i za vreme izvođenja mera tehničke zaštite, ako je merom zaštite ograničeno ili onemogućeno ekonomsko iskorišćavanje za odobrenu namenu u momentu utvrđene mere zaštite;
- 6) na oslobađanje od plaćanja taksi, poreza i drugih dažbina u vezi sa zaštitom, korišćenjem i raspolaganjem, u skladu sa zakonom.

Obaveze vlasnika i držaoca

Član 22.

Vlasnik odnosno držalac muzejske građe i dobara koja uživaju prethodnu zaštitu dužan je da:

- 1) prijavi muzejsku građu i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu nadležnom matičnom muzeju;
- 2) čuva, pravilno koristi i redovno održava muzejsku građu i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu;
- 3) blagovremeno sprovodi utvrđene mere zaštite;
- 4) bez odlaganja obavesti centralnu ustanovu i matični muzej o svim pravnim i fizičkim promenama nastalim u vezi s muzejskom građom i dobrima koja

uživaju prethodnu zaštitu, uz primenu prava preče kupovine nadležnog javnog muzeja u slučaju pravne promene;

5) dozvoli stručna i naučna istraživanja, tehnička i druga snimanja kao i izvođenje mera tehničke zaštite, u skladu s odredbama zakona;

6) obezbedi dostupnost muzejske građe i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu javnosti na način propisan ovim zakonom.

U slučaju prodaje muzejske građe u privatnoj svojini za čije su održavanje i druge mere tehničke zaštite uložena sredstva budžeta u skladu sa članom 21. stav 1. tačka 3) ovog zakona, vlasnik odnosno držalac je obavezan da nadoknadi iznos za koji se, usled ulaganja tih sredstava, povećala vrednost muzejske građe.

Član 23.

Vlasnik odnosno držalac ne sme da:

1) koristi muzejsku građu i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu u svrhe koje nisu u skladu s njenom prirodom, namenom i značajem ili na način koji može dovesti do oštećenja muzejske građe;

2) rasparčava zbirke, kolekcije i fondove muzejske građe i dobra koja uživaju prethodnu zaštitu, bez utvrđenih uslova i saglasnosti matičnog muzeja.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA MUZEJA

Član 24.

Muzej može biti osnovan u svim oblicima svojine.

Muzej može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, kao i druga pravna i fizička lica i preduzetnici.

Član 25.

Prema osnivaču muzeji mogu biti: javni i privatni.

Javni muzej može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave.

Privatni muzej može osnovati domaće ili strano fizičko ili pravno lice ili preduzetnik, za obavljanje muzejske delatnosti u skladu sa zakonom, izuzev poslova iz člana 9. stav 1. tač. 3), 4) i 6) ovog zakona, kao i poslova iz člana 9. stav 1. tač. 1) i 2) za oblast arheoloških istraživanja.

Ako muzej osniva više osnivača njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se posebnim ugovorom.

Član 26.

Muzej zajednice je muzej koji se u cilju identifikovanja, očuvanja i promocije specifičnosti lokalnih materijalnih i nematerijalnih sadržaja koji obavljaju muzejsku delatnosti u skladu sa zakonom izuzev poslova iz člana 9. stav 1. tač. 3), 4) i 6) ovog zakona, kao i poslova iz člana 9. stav 1. tač. 1) i 2) za oblast arheoloških istraživanja.

Član 27.

Prema vrsti muzejske građe mogu biti: muzeji kompleksnog tipa i specijalizovani muzeji.

Član 28.

Muzej u sastavu sprovodi muzejsku delatnost kao deo i u okviru drugog pravnog lica izuzev poslova iz člana 9. stav 1. tač. 3), 4) i 6) ovog zakona, kao i poslova iz člana 9. stav 1. tač. 1) i 2) za oblast arheoloških istraživanja.

Na obrazovanje i stručni rad muzeja u sastavu shodno se primenjuju odredbe ovog zakona.

Član 29.

Muzej se može osnovati i početi s radom ako:

- 1) poseduje muzejsku građu ili muzejsku zbirku;
- 2) ispunjava posebne uslove u pogledu prostorija, tehničke opreme, stručnog kadra i načina i uslova čuvanja i izlaganja muzejske građe;
- 3) ima izrađen plan rada i razvoja;
- 4) su obezbeđena sredstva za kontinuirano obavljanje delatnosti.

Član 30.

Posebne uslove za početak rada i obavljanje delatnosti muzeja propisuje ministar na predlog centralne ustanove, a na osnovu prethodno pribavljenog stručnog mišljenja matičnih muzeja.

Evidencija muzeja

Član 31.

Muzeji se upisuju u Evidenciju muzeja Republike Srbije (u daljem tekstu: Evidencija muzeja).

Ministarstvo vodi Evidenciju muzeja.

Sadržaj i način vođenja Evidencije muzeja propisuje ministar.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave dužan je da dostavi podatke Ministarstvu o ustanovama koje je osnovala autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Pravna i fizička lica i preduzetnici dužna su da dostave podatke za upis u Evidenciju muzeja Ministarstvu u roku od osam dana od osnivanja muzeja.

Član 32.

Ministarstvo najmanje jednom u pet godina proverava da li muzej upisan u Evidenciju muzeja ispunjava propisane uslove za rad, u skladu sa zakonom.

Nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao, najmanje jednom u pet godina proverava da li muzej upisan u Evidenciju muzeja na teritoriji autonomne pokrajine ispunjava propisane uslove za rad u skladu sa zakonom.

Član 33.

Muzeji prestaju sa radom ili menjaju svoj status u skladu sa zakonom.

Osnivač javnog muzeja može doneti odluku o prestanku rada muzeja ili statusnim promenama u skladu sa zakonom, a uz prethodno pribavljeno obrazloženo mišljenje centralne ustanove i matičnih muzeja.

U slučaju prestanka rada muzeja osnivač je dužan da obezbedi smeštaj i zaštitu muzejske građe i muzejske dokumentacije.

Odluka o smeštaju muzejske građe i muzejske dokumentacije iz stava 3. ovog člana donosi se po prethodno pribavljenom obrazloženom mišljenju centralne ustanove i matičnih muzeja.

Član 34.

Na osnivanje, upravljanje, rukovođenje, finansiranje, statusne promene, prestanak rada i druga pitanja od značaja za rad muzeja primenjuju se odredbe

zakona kojim se uređuje kultura, zakona kojim se uređuje zaštita kulturnih dobara i zakona kojim se uređuju javne službe, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

IV. STRUKTURA MUZEJSKE DELATNOSTI I ORGANIZACIJA RADA

Član 35.

Organizacija rada i koordinacija rada muzeja u Republici Srbiji obavlja se kroz poslove Muzejskog saveta Republike Srbije i mrežu muzeja koju čine centralna ustanova, matični muzeji, teritorijalno nadležni muzeji i drugi muzeji iz Evidencije muzeja.

Muzejski savet Republike Srbije

Član 36.

Muzejski savet Republike Srbije (u daljem tekstu: Muzejski savet) se osniva pri centralnoj ustanovi kao stručno-savetodavno telo za obavljanje poslova od interesa za razvoj i unapređenje muzejske delatnosti u skladu sa zakonom.

Administrativno-tehničku podršku radu Muzejskog saveta pruža centralna ustanova.

Član 37.

Muzejski savet razmatra i predlaže ministru:

- 1) javne politike razvoja muzejske delatnosti na teritoriji Republike Srbije na osnovu analize stanja i postignutih rezultata, a na osnovu izveštaja centralne ustanove i matičnih muzeja;
- 2) modele unapređenja i promocije muzejske delatnosti, kao i stručne, tehničke i finansijske resurse dostupne za te svrhe;
- 3) modele i metode uspostavljanja, realizacije i promocije saradnje između muzeja i srodnih obrazovnih, strukovnih, naučnih i međunarodnih institucija i modele razvoja saradnje sa zajednicama kojima muzeji služe;
- 4) razvoj sistema kontinuiranog usavršavanja stručnjaka u muzejskoj delatnosti;
- 5) modele podsticanja edukativne uloge muzeja i modele promocije muzejske delatnosti;
- 6) dopune i izmene postojećih zakonskih i podzakonskih akata i preporuke za donošenje novih u okviru muzejske delatnosti;
- 7) rešenja spornih pitanja iz oblasti muzejske delatnosti i druga pitanja na zahtev Ministarstva;
- 8) druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Član 38.

Članove Muzejskog saveta, na period od četiri godine imenuje ministar iz redova istaknutih muzejskih stručnjaka, a na predlog centralne ustanove.

Muzejski savet sastoji se od pet članova.

Po jednog člana Muzejskog saveta predlažu centralna ustanova, matični muzeji, teritorijalno nadležni muzeji, strukovna udruženja u oblasti muzejske delatnosti i Ministarstvo.

Objedinjeni obrazložen predlog iz stava 3. ovog člana centralna ustanova upućuje Ministarstvu.

Način i postupak sačinjavanja predloga iz stava 3. ovog člana utvrđuje centralna ustanova.

Članovi Muzejskog saveta biraju predsednika iz svojih redova većinom glasova.

Muzejski savet donosi poslovnik o radu.

Muzejski savet podnosi Ministarstvu izveštaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Sredstva za rad Muzejskog saveta obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Mreža muzeja

Član 39.

Mreža muzeja je skup funkcionalno povezanih muzeja koji primenjuju jedinstvene standarde i doprinose unapređenju muzejske delatnosti.

Mrežu muzeja čine muzeji upisani u Evidenciju muzeja.

Centralna ustanova

Član 40.

Narodni muzej Srbije je centralna ustanova zaštite muzejske građe koji, pored poslova iz člana 9. ovog zakona obavlja i sledeće poslove:

- 1) vodi Centralni registar i registre kulturnih dobara od izuzetnog i velikog značaja u Republici Srbiji;
- 2) utvrđuje kulturna dobra od velikog značaja;
- 3) predlaže dobra od izuzetnog značaja koje proglašava Narodna skupština Republike Srbije;
- 4) vodi centralnu evidenciju vlasnika i držalaca muzejske građe od interesa za Republiku Srbiju;
- 5) učestvuje u izradi strategije razvoja ustanova zaštite kulturnih dobara u Republici Srbiji;
- 6) stara se o usklađivanju međunarodnih stručnih standarda u oblasti muzejske delatnosti u saradnji sa matičnim muzejima;
- 7) donosi plan i program stručnog usavršavanja zaposlenih u muzejima;
- 8) donosi srednjoročni i dugoročni program razvoja muzejske delatnost u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom;
- 9) utvrđuje način vršenja stručnog nadzora nad matičnim muzejima, kao i način vršenja stručnog nadzora koji obavljaju matični muzeji i teritorijalno nadležni muzeji;
- 10) razmatra izveštaje matičnih muzeja i teritorijalno nadležnih muzeja o obavljenom stručnom nadzoru na teritoriji Republike Srbije i nalaže odgovarajuće mere;
- 11) vodi evidencije o kulturnim dobrima stranog porekla koja su od interesa za Republiku Srbiju;
- 12) donosi stručna uputstva za muzeje u Republici Srbiji;
- 13) stara se o stalnom stručnom usavršavanju muzejskih stručnjaka;
- 14) predlaže mere za unapređenje rada i razvoja muzeja;

15) prati stanje, potrebe i uslove rada u muzejima;

16) razmatra i sačinjava predlog za osnivanje novog muzeja na osnovu stručnog mišljenja matičnih muzeja i upućuje ga Ministarstvu na dalju nadležnost;

17) obavlja stručni nadzor nad radom matičnih muzeja i stručne poslove ispitivanja navoda iz predstavke, koju zainteresovano fizičko i pravno lice podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspekcijuskog nadzora;

18) organizuje i realizuje program i način polaganja stručnih ispita u skladu sa pravilnikom koji uređuje način i program polaganja stručnih ispita u muzejskoj delatnosti;

19) organizuje i realizuje postupak sticanja viših stručnih zvanja u muzejskoj delatnosti u skladu sa pravilnikom koji uređuje način i postupak sticanja viših stručnih zvanja u muzejskoj delatnosti;

20) postupa u skladu sa članom 59. ovog zakona.

21) donosi i izdaje opšte mere tehničke zaštite i mere tehničke zaštite prema vrsti muzejske građe;

22) druge aktivnosti na unapređenju i razvoju muzejske delatnosti.

Poslove iz stava 1. tač. 1), 2), 4), 7), 9), 11), 18)–21) Centralna ustanova obavlja kao poverene.

Poslove iz stava 1. tač. 5), 6) i 12) ovog člana, kao i posao vođenja registra nematerijalnog kulturnog nasleđa obavlja Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju u Beogradu, kao povereni posao.

Centralna evidencija iz stava 1. tačka 4) ovog člana, koja se vodi u svrhu evidencije vlasnika i držalaca muzejske građe od interesa za Republiku Srbiju, koja sadrži podatke o ličnosti čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Matični muzeji

Član 41.

Matični muzeji sprovode matičnu muzejsku delatnost prema vrsti muzejske građe i osobenosti u vršenju muzejske delatnosti, stručnoj osposobljenosti zaposlenih, kao i raspoloživom muzejskom dokumentacijom i opremom za rad, u skladu sa zakonom.

Član 42.

Matična delatnost prema vrsti muzejske građe i osobenosti u vršenju muzejske delatnosti sprovodi se na teritoriji Republike Srbije.

Član 43.

Matični muzeji, pored poslova iz člana 9. ovog zakona obavljaju i sledeće poslove:

- 1) stručno-savetodavnu pomoć muzejima;
- 2) unapređenje stručnog rada u muzejima;
- 3) usklađivanje rada i razvoja muzeja;
- 4) stručni nadzor nad radom muzeja;
- 5) unapređenje i razvoj muzejske delatnosti;
- 6) edukacija muzejskih stručnjaka;

7) prezentacija i organizovanje stručnog rada uz primenu međunarodnih i nacionalnih standarda u cilju unapređenja i razvoja muzejske delatnosti;

8) razmatra i sačinjava stručno mišljenje o osnivanju novog muzeja na osnovu predloga teritorijalno nadležnog muzeja i upućuje ga centralnoj ustanovi na dalju nadležnost;

9) sarađuje sa centralnom ustanovom;

10) donosi mere tehničke zaštite prema vrsti muzejske građe;

11) druge aktivnosti na unapređenju i razvoju muzejske delatnosti.

Član 44.

Matični muzeji prema vrsti muzejske građe i osobenosti u vršenju muzejske delatnosti u Republici Srbiji su:

1) Narodni muzej Srbije, Beograd, za arheologiju, numizmatiku i likovnu umetnost;

2) Istorijski muzej Srbije, Beograd, za građu od interesa za istoriju Republike Srbije;

3) Etnografski muzej u Beogradu, Beograd, za etnologiju, kulturnu antropologiju i nematerijalnu baštinu;

4) Muzej nauke i tehnike, Beograd, za nauku, tehniku i tehnologiju;

5) Prirodnjački muzej, Beograd, za prirodnjačko nasleđe;

6) Muzej savremene umetnosti, Beograd, za savremenu umetnost;

7) Muzej primenjene umetnosti, Beograd, za primenjenu umetnost;

8) Muzej Jugoslavije, Beograd, za jugoslovensko nasleđe i društvenu istoriju;

9) Galerija Matice srpske, Novi Sad, za muzejsku delatnost galerija;

10) Muzej na otvorenom „Staro selo” Sirogojno, za muzeje na otvorenom i muzeje zajednica;

11) Muzej žrtava genocida, Beograd, za negovanje kulture sećanja na žrtve genocida i holokausta.

Poslove iz člana 43. ovog zakona na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine za muzeje i muzejske zbirke vrši Muzej Vojvodine u Novom Sadu na osnovu zakona kojim se utvrđuje nadležnost Autonomne pokrajine Vojvodine.

Teritorijalna nadležnost muzeja

Član 45.

Nadležnost muzeja prema teritoriji sprovodi se na određenom području u skladu sa propisima koji uređuju područne centre državne uprave, uz stručnu pomoć centralne ustanove i matičnih muzeja.

Teritorijalno nadležni muzeji su javni muzeji kompleksnog tipa.

Rešenje o utvrđivanju teritorijalno nadležnih muzeja donosi ministar.

Rešenje iz stava 1. ovog člana se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 46.

Radi trajnog i sistematskog rada na razvoju i unapređivanju muzejske delatnosti u Republici Srbiji, teritorijalno nadležni muzeji obavljaju poslove na teritoriji za koju su nadležni, a naročito:

- 1) organizovanje i stručno delovanje u pružanju stručne pomoći i unapređenja rada muzeja na svojoj teritoriji;
- 2) prikupljanje i analiziranje podataka o vršenju muzejske delatnosti na svojoj teritoriji u cilju prosleđivanja izveštaja centralnoj ustanovi i matičnim muzejima;
- 3) predlaganje modela stručnog usavršavanja zaposlenih na svojoj teritoriji;
- 4) vođenje evidencije o kadrovskim, prostornim i tehničkim resursima;
- 5) predlaganje mera za unapređenje rada muzeja na svojoj teritoriji;
- 6) praćenje stanja i uslova rada u muzejima na svojoj teritoriji;
- 7) učešće u izradi predloga kratkoročnih programa i zajedničkih projekata u muzejima na svojoj teritoriji;
- 8) u saradnji sa centralnom ustanovom i matičnim muzejima vršenje stručnog nadzora nad radom muzeja na svojoj teritoriji;
- 9) predlaganje osnivanja novih muzeja na svojoj teritoriji;
- 10) vođenje evidencije vlasnika i držalaca kulturnih dobara od interesa za Republiku Srbiju na svojoj teritoriji;
- 11) druge aktivnosti na unapređenju i razvoju muzejske delatnosti na svojoj teritoriji.

Evidencija iz stava 1. tačka 4) ovog člana, za koju se podaci pribavljaju u svrhu obavljanja poslova delatnosti teritorijalno nadležnih muzeja, koja sadrži podatke o ličnosti čuva se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, uz obavezu poštovanja pravila o srazmernosti obrade u odnosu na ciljeve i svrhu obrade podataka.

Član 47.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom centralne ustanove, matičnih muzeja i teritorijalno nadležnih muzeja i predlaže mere za unapređenje rada.

Autonomna pokrajina vrši nadzor nad radom matičnog muzeja i teritorijalno nadležnih muzeja i predlaže mere za unapređenje rada na teritoriji autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Upravljanje i rukovođenje muzejima

Član 48.

Organizacija rada i upravljanje muzejom uređuje se aktom o osnivanju, statutom i drugim opštim aktima, u skladu sa zakonom.

Član 49.

Organi muzeja su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Imenovanje direktora, imenovanje vršioca dužnosti direktora, nadležnosti, prestanak dužnosti, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje oblast kulture.

Direktor i vršilac dužnosti direktora muzeja, pored uslova utvrđenih odredbama zakona kojima se uređuje oblast kulture, može biti lice koje ima položen stručni ispit i najmanje pet godina rada u muzejskoj delatnosti.

Nadležnost, izbor članova i rad upravnog odbora i nadzornog odbora, kao i prestanak dužnosti članova upravnog odbora i nadzornog odbora, utvrđuje se na način i po postupku propisanim odredbama zakona kojim se uređuje kultura.

Član 50.

U javnom muzeju se obrazuje stručni savet.

Stručni savet razmatra pitanja iz programske odnosno stručne delatnosti i direktoru daje mišljenja i preporuke u vezi sa stručnim radom muzeja.

Sastav, nadležnost i način rada stručnog saveta uređuje se statutom muzeja.

Muzejski stručnjaci

Član 51.

Poslove u okviru muzejske delatnosti mogu obavljati lica s odgovarajućim obrazovanjem i položenim stručnim ispitom. Utvrđivanje stručne osposobljenosti vrši se polaganjem stručnog ispita.

Član 52.

Stručno osposobljavanje za rad u muzejima za zaposlene na stručnim poslovima s visokim obrazovanjem traje godinu dana, a sa srednjim obrazovanjem šest meseci.

Stručno osposobljavanje iz stava 1. ovog člana obavlja se u muzejima.

Stručni ispit polaže se u Narodnom muzeju Srbije pred Komisijom za polaganje stručnog ispita u muzejskoj delatnosti koju obrazuje ministar.

Stručni ispit polaže se i u Muzeju Vojvodine pred komisijom za polaganje stručnog ispita u muzejskoj delatnosti koju obrazuje nadležan organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi muzej u kome je kandidat zaposlen ili u kome je kandidat obavio stručno osposobljavanje.

Muzej u svom finansijskom planu planira sredstva za troškove polaganja stručnog ispita zaposlenih iz stava 1. ovog člana.

Program polaganja stručnog ispita po strukama i način polaganja propisuje ministar.

Zaposlenom iz stava 1. ovog člana koji u roku od dve godine od sticanja uslova za polaganje stručnog ispita ne položi stručni ispit prestaje radni odnos u muzeju danom isteka tog roka.

Član 53.

Osnovna stručna zvanja u muzejskoj delatnosti su:

- 1) sa visokim obrazovanjem drugog stepena studija: kustos, konzervator, edukator i dokumentarista;
- 2) sa visokim obrazovanjem prvog stepena studija: samostalni tehničar i samostalni preparator;
- 3) sa srednjim obrazovanjem: muzejski tehničar, muzejski vodič i preparator.

Poslove kustosa, konzervatora, edukatora i dokumentariste mogu obavljati lica sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama drugog stepena odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine po propisima kojim se

uređivalo visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine i položenim stručnim ispitom.

Poslove samostalnog tehničara i samostalnog preparatora mogu obavljati lica sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, odnosno sa stečenim prvim stepenom visokog obrazovanja ili stečenim višim obrazovanjem, po propisu koji je uređivao visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine.

Poslove muzejskog tehničara, muzejskog vodiča i preparatora mogu obavljati lica sa stečenim srednjim obrazovanjem u četvrogodišnjem trajanju i položenim stručnim ispitom.

Ostala stručna zvanja u muzejskoj delatnosti i uslovi sticanja definišu se propisima kojima se uređuju radna mesta u muzejskoj delatnosti.

Član 54.

Viša stručna zvanja u muzejskoj delatnosti su:

- 1) sa visokim obrazovanjem drugog stepena studija: viši kustos, viši konzervator, viši edukator, viši dokumentarista, muzejski savetnik, konzervator savetnik, edukator savetnik i dokumentarista savetnik;
- 2) sa visokim obrazovanjem prvog stepena studija: viši samostalni tehničar i viši samostalni preparator;
- 3) sa srednjim obrazovanjem: viši tehničar, viši vodič i viši preparator.

Bliže uslove i način sticanja viših stručnih zvanja u muzejskoj delatnosti propisuje centralna ustanova pravilnikom.

Ostala viša stručna zvanja u muzejskoj delatnosti i uslovi sticanja definišu se pravilnikom iz stava 2. ovog člana.

Član 55.

Vreme provedeno na stručnom osposobljavanju licima sa odgovarajućom školskom spremom i punim radnim vremenom priznaje se kao stručna praksa neophodna za polaganje stručnog ispita i sticanje stručnog zvanja u muzejskoj delatnosti, u skladu sa zakonom.

U muzejima se može omogućiti i volontersko angažovanje lica, u skladu sa opštim aktima muzeja.

Član 56.

Stručna zvanja i viša stručna zvanja u muzejskoj delatnosti definišu se i utvrđuju na način iz čl. 53. i 54. ovog zakona.

Član 57.

Muzej se stara o stalnom stručnom usavršavanju zaposlenih u muzejima radi unapređenja organizacije i metodologije rada u okviru muzejske delatnosti.

V. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM ZA MUZEJE I MUZEJSKA DOKUMENTACIJA

Jedinstveni informacioni sistem za muzeje

Član 58.

U cilju efikasnog čuvanja, korišćenja i prezentacije muzejske građe muzeji se povezuju u Jedinstveni informacioni sistem za muzeje u Republici Srbiji.

Osnove za uspostavljanje i funkcionisanje Jedinog informacionog sistema za muzeje su:

- 1) standardizovana obrada podataka u elektronskoj formi;
- 2) osposobljenost muzejskih stručnjaka za elektronski unos podataka;
- 3) informaciono-komunikacione tehnologije neophodne za povezivanje muzeja;
- 4) dostupnost osnovnih podataka javnosti.

Član 59.

Svi podaci Jedinog informacionog sistema za muzeje čuvaju se i u centralnoj ustanovi.

Član 60.

Bliže uslove, način funkcionisanja, povezivanja i vođenja Jedinog informacionog sistema za muzeje propisuje ministar.

Muzejska dokumentacija

Član 61.

Muzejska dokumentacija sadrži analogne i digitalne podatke o muzejskoj građi koji su potrebni za stručnu obradu, identifikaciju, određivanje porekla i utvrđivanje stanja prilikom pribavljanja, stručnu obradu kao i procenu vrednosti.

Muzejska dokumentacija obuhvata i arhivu muzeja, dokumentaciju o delatnosti muzeja i hemeroteku.

Muzejska dokumentacija o elementima nematerijalnog kulturnog nasleđa vodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita nematerijalnog kulturnog nasleđa.

Član 62.

Muzej je dužan da redovno upisuje predmete u Knjigu ulaza.

Na osnovu akta o utvrđivanju muzejski predmet se upisuje u Inventarnu knjigu muzejske zbirke.

Muzej je dužan da redovno upisuje muzejske predmete u Inventarnu knjigu muzejske zbirke.

VI. NABAVKA I KORIŠĆENJE MUZEJSKE GRAĐE

Nabavka muzejske građe

Član 63.

Muzej pribavlja muzejsku građu:

- 1) otkupom;
- 2) razmenom;
- 3) terenskim istraživanjima;
- 4) poklonom;
- 5) legatom;
- 6) zaveštanjem;
- 7) odlivanjem sa originala, u skladu sa zakonom;
- 8) izradom kopija, u skladu sa zakonom;

9) na drugi način u skladu sa zakonom.

Odluku da se predmet nabavi za muzejsku zbirku javnog muzeja na osnovu priložene dokumentacije donosi stručna komisija koju imenuje direktor u skladu sa aktom muzeja kojim se uređuje nabavka muzejske građe.

Terenskim istraživanjem, kao načinom nabavke muzejske građe iz stava 1. tačka 3) ovog člana mogu se baviti javni muzeji, u skladu sa zakonom.

Član 64.

Javni muzeji mogu međusobno razmenjivati muzejske predmete koje čuvaju radi upotpunjavanja zbirki uz saglasnost Ministarstva.

Javni muzeji ne mogu davati i razmenjivati jedinstvene i retke primerke, niti muzejske predmete koji su na osnovu zakona utvrđeni kao kulturno dobro od velikog ili izuzetnog značaja, osim u izuzetnim slučajevima ili kada su ugroženi uslovi čuvanja i bezbednost muzejskih predmeta, po prethodno pribavljenom mišljenju centralne ustanove i saglasnosti Ministarstva.

Ministar će utvrditi koja kulturna dobra od izuzetnog značaja se ne mogu izlagati van muzeja kojem su poverena na čuvanje, a na osnovu stručnog mišljenja centralne ustanove, odnosno matičnih muzeja.

Član 65.

Muzeji mogu poveriti muzejske predmete na privremeno čuvanje ili izlaganje drugim muzejima, ustanovama ili drugim pravnim licima.

Muzeji mogu poveriti muzejske predmete na dugoročnu pozajmicu drugim muzejima, ustanovama ili drugim pravnim licima.

Način i uslovi pod kojima se muzejski predmeti mogu privremeno ili dugoročno ustupiti na izlaganje drugim muzejima, ustanovama ili drugim pravnim licima uređuje se aktima muzeja.

Član 66.

Muzejski predmet briše se, odnosno ispisuje iz Inventarne knjige u slučaju:

- 1) razmene u skladu sa zakonom;
- 2) propadanja i gubljenja svojstva kulturnog dobra;
- 3) vraćanja vlasniku na osnovu priložene dokumentacije;
- 4) prodajom na osnovu zakona.

Muzeji su u obavezi da vode evidenciju brisanih odnosno ispisanih muzejskih predmeta u koju unose podatke: opis muzejskog predmeta koji se briše, razlog brisanja, vreme brisanja i druge podatke od značaja za muzejski predmet.

Način i postupak brisanja odnosno ispisivanja muzejskih predmeta iz Inventarne knjige uređuje se aktima muzeja.

Prestanak statusa muzejskog predmeta kao pokretnog kulturnog dobra vrši se na način i u postupku za njegovo utvrđivanje.

Revizija muzejskih zbirki

Član 67.

Revizija muzejske zbirke vrši se periodično, u zavisnosti od vrste i obima muzejske građe, a najmanje jednom u deset godina.

Izuzetno od prethodnog stava, revizija se vrši i u slučaju predaje dužnosti rukovaoca zbirke, neovlašćenog ulaska ili fizičkog oštećenja prostora u kojima se čuvaju muzejske zbirke.

U postupku revizije muzejske zbirke može se vršiti otpis muzejskih predmeta pod uslovima i u postupku utvrđenim aktima muzeja.

O izvršenoj reviziji sastavlja se izveštaj koji se dostavlja direktoru i osnivaču.

Član 68.

Način i postupak revizije muzejske zbirke uređuje se aktima muzeja usklađenim sa aktom centralne ustanove.

Dostupnost i prezentacija muzejske građe i muzejske dokumentacije

Član 69.

Muzej je dužan da muzejske predmete učini dostupne javnosti kroz različite vidove prezentovanja.

Muzejski predmet može biti izložen javnosti ako je prethodno upisan u Inventarnu knjigu muzejske zbirke i obrađen u skladu sa zakonom.

Muzejska građa se prezentuje putem stalnih i povremenih fizičkih i virtuelnih izložbi u sedištu i van sedišta muzeja i publikovanjem različitih muzejskih izdanja.

Muzej je dužan da muzejske predmete učini dostupne osobama sa invaliditetom, kada je to moguće, i u oblicima koji su im pristupačni.

Dostupnost i korišćenje muzejske dokumentacije uređuje se aktima muzeja.

Osiguranje muzejske građe

Član 70.

Muzejska građa, kao i prostori u kojima se čuva, mogu se osigurati od svih rizika u skladu sa odlukom osnivača.

Sredstva za osiguranje obezbeđuje osnivač.

Član 71.

Muzeji su dužni da obezbede stalni fizički i tehnički nadzor i čuvanje muzejske građe koja se u muzejima nalazi, u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuju pravila fizičkog i tehničkog obezbeđenja.

Garancije za inostrane pozajmice

Član 72.

Republika Srbija može dati garanciju za muzejske predmete inostranih izložbi koje se privremeno priređuju na teritoriji Republike Srbije koje imaju posebnu kulturnu i umetničku vrednost i za čiju realizaciju se uslovljava davanje garancije.

Garancija se daje i kada bi zbog visoko deklarisanе materijalne vrednosti muzejskih predmeta troškovi osiguranja bili izuzetno visoki, a prihvata se garancija umesto osiguranja.

Vlada određuje za koje će se izložbe dati garancija.

Garancija se izdaje za period od preuzimanja, tokom izlaganja do povraćaja.

Garancija se može dati pod uslovom da je muzej obezbedio dodatne mere obezbeđenja i primenu tehničkih mera zaštite izložbe.

Ministarstvo utvrđuje ispunjenost uslova muzeja za izdavanje garancije Republike Srbije.

VII. SREDSTVA ZA RAD

Član 73.

Sredstva za rad muzeja obezbeđuje osnivač.

Sredstva za obavljanje poslova centralne, matične i teritorijalne nadležnosti muzeja obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije i autonomne pokrajine.

Dodatna sredstva mogu biti obezbeđena i iz sredstava drugih oblika i nivoa finansiranja.

Dodatna sredstva ostvaruju se i iz sopstvenih prihoda:

- 1) prodajom proizvoda i usluga;
- 2) pružanjem stručnih usluga;
- 3) donatorstvom;
- 4) sponzorstvom;
- 5) poklonima;
- 6) osnivanjem fondacija;
- 7) na drugi način u skladu sa zakonom.

Način ostvarivanja, kontrole i trošenja sopstvenih prihoda uređuju se aktom Ministarstva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove finansija.

VIII. NADZOR

Član 74.

Nadzor nad radom javnih muzeja vrši Ministarstvo.

Nadzor nad radom javnih muzeja na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Član 75.

Ako se tokom postupka nadzora utvrdi da javni muzej ne ispunjava propisane uslove za obavljanje delatnosti, taj muzej je dužan da otkloni uočene nedostatke u roku koji odredi Ministarstvo odnosno nadležni organ autonomne pokrajine.

Stručni nadzor

Član 76.

Nadzor nad stručnim radom matičnih muzeja vrši centralna ustanova.

Nadzor nad stručnim radom teritorijalno nadležnih muzeja vrši centralna ustanova i matični muzeji.

Nadzor nad stručnim radom muzeja koji čine mrežu muzeja na određenoj teritoriji vrše teritorijalno nadležni muzeji, uz stručnu pomoć centralne ustanove i matičnih muzeja.

Nadzor nad stručnim radom privatnih muzeja vrše matični muzeji.

Član 77.

Javni muzej iz člana 76. ovog zakona obavlja stručni nadzor nad istraživanjem, prikupljanjem, evidentiranjem, obradom, čuvanjem i zaštitom muzejske građe i nalaže preduzimanje mera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Član 78.

Poslove stručnog nadzora iz člana 77. ovog zakona vrši muzejski stručnjak sa najmanje osnovnim stručnim zvanjem iz člana 53. ovog zakona i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima iz muzejske delatnosti (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

Ovlašćeno lice iz stava 1. ovog člana:

- 1) sačinjava zapisnik o izvršenom stručnom nadzoru koji obavezno sadrži: utvrđeno stanje, naložene mere i rok za njihovo sprovođenje;
- 2) konstatuje da se na zapisnik može u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika staviti primedba;
- 3) razmatra dostavljene primedbe na zapisnik i o tome obaveštava podnosioca primedbi;
- 4) vrši kontrolu naloženih mera.

Rok za postupanje po naloženim merama može se, u opravdanim slučajevima, produžiti najduže za polovinu roka koji je naložen za postupanje.

U slučaju nepostupanja u roku za otklanjanje nepravilnosti ovlašćeno lice obaveštava inspekciju Ministarstva.

U slučaju da ovlašćeno lice utvrdi u postupku stručnog nadzora da je muzejski predmet oštećen ili uništen to konstatuje zapisnikom na osnovu kojeg nadležni javni muzej podnosi krivičnu prijavu i obaveštava inspekciju Ministarstva.

Član 79.

Muzej nad kojim se vrši stručni nadzor je dužan da tokom obavljanja poslova stručnog nadzora dostavi potrebne podatke, kao i da omogući obavljanje stručnog nadzora.

Član 80.

Način vršenja stručnog nadzora nad stručnim radom muzeja koji čine mrežu muzeja Republike Srbije uređuje centralna ustanova, kao povereni posao.

Član 81.

Centralna ustanova, matični muzeji i teritorijalno nadležni muzeji, vrše stručni nadzor na zahtev inspekcije, ispitivanjem navoda iz predstavke, koju zainteresovano fizičko i pravno lice (podnosilac predstavke) podnosi u cilju iniciranja pokretanja postupka inspeksijskog nadzora.

Centralna ustanova, matični muzeji i teritorijalno nadležni muzeji pružaju muzejima potrebne informacije, stručnu pomoć i savete u vezi sa zaštitom muzejske građe.

Inspeksijski nadzor**Član 82.**

Inspeksijski nadzor u pogledu obavljanja muzejske delatnosti muzeja vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonima kojim se uređuje oblast kulture i inspeksijski nadzor.

Na teritoriji autonomne pokrajine inspekcijski nadzor vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Član 83.

Nadležni javni muzej ima pravo aktivne legitimacije u pogledu ostvarivanja mera zaštite i korišćenja kulturnih dobara i podnošenja zahteva za pokretanje krivičnog postupka.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 84.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ili odgovorno lice u muzeju koje:

1) obavlja muzejsku delatnost, a nije upisan u Evidenciju muzeja, u sudski ili drugi registar, u skladu sa zakonom (član 31. ovog zakona);

2) ne upisuje redovno muzejsku građu u Knjigu ulaza i Inventarnu knjigu i ne dostavlja podatke za Centralni registar (član 62. ovog zakona);

3) ne prijavi muzejsku građu nadležnom muzeju (član 22. stav 1. tačka 1) ovog zakona);

4) ne vrši reviziju muzejske zbirke u skladu sa ovim zakonom (član 67. ovog zakona);

5) ne čuva, ne koristi pravilno i neredovno održava muzejsku građu (član 22. stav 1. tačka 2) ovog zakona);

6) neblagovremeno sprovodi utvrđene mere zaštite (član 22. stav 1. tačka 3) ovog zakona);

7) ne obavesti nadležni muzej o svim pravnim i fizičkim promenama nastalim u vezi s muzejskom građom (član 22. stav 1. tačka 4) ovog zakona);

8) ne dozvoli naučna i stručna istraživanja, tehnička i druga snimanja kao i izvođenje mera tehničke zaštite na muzejskoj građi u skladu s odredbama zakona (član 22. stav 1. tačka 5) ovog zakona);

9) ne unosi podatke o muzejskim predmetima u Jedinostveni informacioni sistem za muzeje (član 58. ovog zakona);

10) ne obezbedi dostupnost muzejskih predmeta javnosti (član 69. ovog zakona);

11) koristi muzejsku građu u svrhe koje nisu u skladu s njenom prirodom, namenom i značajem ili na način koji može dovesti do njenog oštećenja (član 9. ovog zakona);

12) rasparčava muzejske zbirke i zbirke bez utvrđenih uslova i saglasnosti nadležnog muzeja (član 23. ovog zakona);

13) ne dostavlja podatke Jedinostvenog informacionog sistema za muzeje centralnoj ustanovi (član 59. ovog zakona);

14) ne dostavi podatke za upis u Evidenciju muzeja Ministarstvu (član 31. stav 5. ovog zakona);

15) poveri muzejsku građu na privremeno ili trajno čuvanje ili izlaganje drugim muzejima, ustanovama ili drugim pravnim licima suprotno zakonu (član 65. ovog zakona);

16) ne omogućava Ministarstvu uvid u podatke potrebne za sprovođenje inspekcijskog nadzora i ne omogućava centralnoj ustanovi i matičnim muzejima uvid u podatke potrebne za sprovođenje stručnog nadzora (čl. 79. i 82. ovog zakona).

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice kod osnivača ukoliko:

1) u slučaju prestanka rada muzeja ne obezbedi smeštaj i zaštitu raspoloživih muzejskih zbirki i dokumentacije (član 33. stav 3. ovog zakona).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 85.

Muzeji osnovani do dana stupanja na snagu ovog zakona dužni su da svoju organizaciju i rad usklade sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 86.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87.

Muzeji koji nisu inventarisali muzejsku građu, oformili inventarne knjige i dokumentaciju dužni su da obave navedene poslove u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 88.

Muzeji su dužni da donesu akt kojim se uređuje način i postupak revizije muzejske građe u skladu sa aktom centralnog muzeja u roku od dva meseca od dana donošenja tog akta.

Član 89.

Muzejski savet se osniva u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 90.

Narodni muzej u Beogradu promeniće naziv u Narodni muzej Srbije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 91.

Muzejski stručnjak koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona zasnovao radni odnos u muzeju i ima položen stručni ispit nastavlja sa obavljanjem muzejskih poslova i posle stupanja na snagu ovog zakona.

Zaposleni koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavlja muzejske poslove za koje nema odgovarajuće obrazovanje ili položen stručni ispit, može nastaviti sa obavljanjem tih poslova pod uslovom da u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona stekne odgovarajuće obrazovanje odnosno položi stručni ispit.

Član 92.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 23, 77, 82, 96. i 98. Zakona o kulturnim dobrima („Službeni glasnik RS”, br. 71/94, 52/11 – dr. zakon, 99/11 – dr. zakon i 6/20 – dr. zakon), odredbe člana 2. stav 2, čl. 27, 29–36, člana 53. stav 1, člana 56. stav 3, člana 57. stav 1, člana 61, člana 68. stav 1, čl. 70. i 72, člana 74. stav 2, čl. 79, 85–87, 90. i 96, člana 111. stav 4, čl. 122–125, čl. 130, 132. i 133. tog zakona, u delu koji se odnosi na muzejsku građu i rad muzeja.

Član 93.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće po isteku šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.